

Nový vedoucí oddělení Kulturní dramaturgie Hasan Zahirović by rád obor dostal do povědomí občanů Opavy

Autor: Martin Kůs

OPAVA – Sám sebe pokládá především za herce a animátora. Ostatně Hasan Zahirović, původem z Bosny a Hercegoviny, po svém příchodu do České republiky byl jedním z nejviditelnějších, kdo zde realizoval divadelní vystoupení v netradičních prostorech, například na brněnské poště. Právě v moravské metropoli se usadil a střídavě pracoval tam a v Praze. Pak přišla nabídka do Opavy, aby posílil tým pedagogů oboru Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo, přednášený na Filozoficko-přírodovědecké fakultě Slezské univerzity v Opavě. Od podzimu 2014 už jako pedagog, pokračoval ve své filozofii, kdo chce jednou dělat dobré divadlo, musí poznat vše, co se v něm děje. Studenty učil praktickým věcem, od práce s hrou přes režijní přípravu až po herectví.

Sešel se rok s rokem a Hasan Zahirović byl jmenován vedoucím oddělení Kulturní dramaturgie.

Radikální změny určitě nechystám

„Musím říci, že si velice vážím toho, co Pavla Bergmanová pro kulturní dramaturgii udělala, stejně jako Blanka Fišerová, která vlastně připravila koncept tohoto oboru. Chci na práci obou těchto žen navázat a pokračovat v rozvoji oboru. Obor by samozřejmě

nebyl to, co je dneska, bez řady pedagogů, kteří uplatňovali a uplatňují své znalosti a zkušenosti v práci se studenty. Mimo jiných velká zásluha patří i kolegyni Janě Cindlerové, multitalentované divadelní odbornici a pedagožce, která už léta působí na tomto oboru a neúnavně se snaží o jeho posouvání dopředu. Já mám sice své představy o některých věcech, k některým jsem měl dokonce už dříve poměrně velký prostor k realizaci v rámci vyučovaných předmětů, ale rozhodně nějaké radikální změny určitě nechystám. Obor je teď podle mého mínění dobře nastaven a do reakreditace máme ještě tři roky čas, takže pokud budu chtít upravit něco zásadnějšího, tak až při této příležitosti,“ říká nový vedoucí oddělení Hasan Zahirović.

„Já jsem do Opavy přišel jako praktik a s cílem předávat praxi svým studentům. Jsem původním povoláním herec a praktické divadlo chci také učit. Nevím, jestli je moje výuka tak výraznější než výuka jiných, ale například autorská čtení či veřejné zkoušky jsou pro mne normální součástí přípravy a to se snažím předávat svým studentům. To, co se během semestru naučili, na konci mohou představit svým spolužákům, učitelům i veřejnosti. Jsem opravdu rád, že touto cestou vznikly na půdě univerzity celé inscenace. Vnímám, že tato práce posluchače baví, že se chtějí uplatňovat – někdo je lepší v psaní, jiný v režii, někomu jde herectví, dalšímu více dramaturgie. Ale na každém je vidět, že má touhu něco dokázat,“ popisuje své dojmy z univerzity Hasan Zahirović.

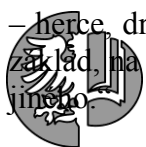
Osahávat si divadelní život

Už od počátku výuky oboru Kulturní dramaturgie provázelo studium velký díl praktické realizace přímo v divadlech, studenti se například podíleli na přípravách her a „osahávali“ si divadelní život. Po příchodu Hasana do Opavy tato praxe začala ještě více nabývat na významu a studenti vedle pomocných pozic dostávají větší prostor k osobní realizaci svých nápadů, projektů a záměrů. Vedle vzniku divadelního souboru Dramkrou - za to díky studentu Jakubu Plaskurovi - složeného téměř výhradně z posluchačů univerzity, se Opavané objevují na scénách divadel i v rolích autorů, dramaturgů, režisérů či herců.

Kulturní dramaturgie patří v Opavě k oddělením, která mají relativně malý počet studentů. Proč? Ptáme se.

„To, že máme jen málo studentů, je věc každého uměleckého oboru a je v tom obrovská výhoda. Nejen, že to jsou poctivě vybraní lidé, kteří nás přesvědčili u zkoušek, že to opravdu chtějí dělat, ale hlavně nám to umožňuje individuální přístup ke každému. Jak jsem již říkal, každý je trochu jiný, každý má na něco talent větší než na jiné a individuální přístup umožňuje rozvíjet to, co potřebuje. My ale také musíme do práce vkládat kolektivního ducha a vést k tomu i studenty, bez tvůrčího kolektivu a vzájemné diskuse to prostě nejde. Vždyť i divadlo je kolektivní tvůrčí práce. Přesto studenty nemůžeme brát jen jako skupinu s tím, že všichni se budou věnovat tomu samému. A jsme zase u té praxe. Současné divadlo, ale nejen divadlo, to platí pro kulturu jako takovou, si žádá osobnosti. Výrazné individuality schopné se prosadit jako jednotlivci i pracovat s dalšími na jedné věci,“ konstatuje Hasan Zahirović.

Ne všichni v minulosti měli pro tento směr pochopení. Hasan Zahirović si už také vyslechla slova, že tu dělá hereckou akademii a podobná slova. To popírá, i když částečně připouští, že i to je jedna z cest, jak dostat do studentů to, co potřebují – schopnost pracovat na očích druhých a chápat to, co sami vyžadují od svého okolí. „Asi se budu trochu opakovat, ale my nechceme vychovávat profesionály jedné profese

– herce, dramaturgy nebo režiséry, my chceme dát studentům znalosti ze všeho, jakýsi základ, na kterém pak mohou budovat dál. Ať už se rozhodnou pro divadlo nebo cokoli jiného.

Z kamenných budov do veřejného prostoru

Už když se Hasan Zahirović na opavské univerzitě objevil, netajil se tím, že chce své studenty vyvést z akademických kamenných budov do veřejného prostoru, na divadelně netradiční místa označovaná jako site specific, a tam nejen s jejich pomocí realizovat různé aktivity. A touto cestou upozorňovat na univerzitu a její studenty. V několika případech se už i povedlo, ale největší akce studenty teprve čeká. Bude to sice až v říjnu při festivalu Na cestě, ale pro opavské publikum to bude určitě poutavá podívaná. „V tomto směru se se studenty shodují, oni mají o působení v takových místech zájem, sami si je vybírají a to, co tam vzniká, je vlastně jejich projektem od počátku až do konce,“ říká vedoucí oboru s tím, že kulturní dramaturgie je oborem, který chce připravovat odborníky nejen pro divadlo, ale napříč kulturním spektrem jako takovým. Snaží se tedy posluchače zapojovat do celé organizace, nejen herecké, produkční, režisérské, ale i autorské, scenáristické až po zajištění prostoru a podmínek k realizaci. „Znovu se budu opakovat, ale chci dávat důraz na praxi. Moje vize je taková, aby dnešní studenti, až přijdou do praktického života, byli schopni dělat dobré divadelní nebo jiné kulturní řemeslo, ať přijdou kamkoli, aby si během krátké chvíle dokázali najít svůj prostor a začít pracovat tak, aby jejich práce byla přínosem pro ně i jejich okolí.“

I proto plánuje nový šéf oddělení Kulturní dramaturgie spojit síly s dalším praktiky. Například profesionální režisér pomůže studentům s letošním festivalem Na cestě. Ve výuce není režii dáván až tak veliký prostor a touto cestou studenti poznají, co vše režisér při přípravě festivalu či hry musí zvládat.

Dalším připravovaným krokem je větší důraz na dramatickou výchovu. Ostatně první vlaštovka je už teď na světě. Studenti z Opavy začali působit v ostravských školách, kde přednáší žákům o divadle a vedou s nimi semináře. Práci s dětmi a podobné aktivity plánují také na letní tábor a někteří i jako své prázdninové aktivity.

Do dalších let má Hasan Zahirović také několik přání. Po více než roce působení na Slezské univerzitě je znepokojený tím, že občané Opavy o jeho studentech prakticky neví. Rád by to změnil. „V žádném případě nechceme dělat z Kulturní dramaturgie nějaký komerční projekt, ale rád bych ji více přiblížil městu a dostal do povědomí nejen vedení, ale hlavně občanům Opavy. Aby se více sepjala s městem a třeba se i stala jeho určitou dobrou vizitkou. Jsem zklamaný, že tu není žádná Vančurovská tradice. Opava má přízvisko Bezručova, ale Vančura, který se narodil „prakticky za rohem“, jakoby nebyl. Viděl bych to jako festival nesoucí jméno Vladislava Vančury a věnovaný mladým literárním autorům, dramatikům a dalším tvůrčím lidem. Třeba něco jako autorská čtení, divadelní představení, projekty navazující na dílo tohoto spisovatele a filmaře,“ říká Hasan Zahirović.

Potenciál pro spolupráci s městem a pro rozvoj Kulturní dramaturgie vidí také ve scéně, která bude přístupná i lidem z města. „V Opavě je řada objektů, které by se daly využít a já se svými studenty už i plánujeme nějaké aktivity v netradičních prostorech, ale přesto tu stálá studentská divadelní scéna schází. Když to jde jinde – třeba teď jsme pozvaní do Prahy a do Hodonína, abychom tam hráli Bejrútský nářez – tak proč by to

nešlo i v Opavě?“ vyslovuje závěrem vedoucí Kulturní dramaturgie otázku. Jak říká, má velké štěstí, že jak vedoucí Ústavu bohemistiky a knihovnictví, kam Kulturní dramaturgie patří, tak děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty a rektor Slezské univerzity jsou ochotni vyslyšet přání studentských divadelníků. A pokud je shledají jako rozumná a pozitivní, také je podpořit. A tím vlastně podporovat potenciál studentů Slezské univerzity.

Bc. Martin Kůs, vztahy s veřejností

Slezská univerzita v Opavě

Olbrichova 25, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

Slezská univerzita v Opavě vznikla po listopadu 1989 nejprve jako dvě fakulty Masarykovy univerzity v Brně a následně Zákonem České národní rady z 9. července 1991 pak z těchto dvou fakult vznikla Slezská univerzita se sídlem v Opavě. Jedná se o veřejnou vysokou školu sídlící v Opavě a Karviné. V současné době má čtyři součásti: Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě, Obchodně podnikatelskou fakultu v Karviné, Fakultu veřejných politik v Opavě a Matematický ústav v Opavě. Na ústavech, katedrách a specializovaných pracovištích univerzity v současnosti studuje na osm tisíc posluchačů.

Více o univerzitě a dění na ní najdete na www.slu.cz a www.inoviny.slu.cz